

RADA VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY PRE NÁRODNOSTNÉ MENŠINY

Materiál na 4. zasadnutie rady
Bod č. 2

Kontrola plnenia uznesení Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Podnet:

Iniciatívny materiál

Obsah materiálu:

1. Predkladacia správa
2. Vlastný materiál

Predkladá:

Ákos Horony

podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Bratislava máj 2026

Bratislava máj 2026

Predkladacia správa

Materiál *„Kontrola plnenia uznesení Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny“* predkladá podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „rada“) ako iniciatívny materiál. Cieľom materiálu je poskytnúť členkám a členom rady aktuálne informácie týkajúce sa plnenia uznesení zo zasadnutí rady.

Kontrola plnenia uznesení Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Rada na svojom 3. zasadnutí dňa 21. januára 2026 prijala celkovo 11 uznesení, a to uznesenia č. 17 - 27.

Uznesenie č. 17 k Správe o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Rada prerokovala a zobrala na vedomie Správu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

Plnenie uznesenia č. 17:

Z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy.

Uznesenie č. 18 k Správe o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR

Rada prerokovala a zobrala na vedomie ústne podanú Správu o aktuálnom stave národnostného vysielania STVR. V bode B. rada odporučila Slovenskej televízii a rozhlasu vypracovať novú Koncepciu národnostného vysielania, vytvoriť poradný orgán pre národnostné vysielanie zložený aj zo zástupcov národnostných menšín nominovaných Radou vlády SR pre národnostné menšiny a hľadať spôsoby na urgentnú digitalizáciu archívu národnostného vysielania.

Plnenie uznesenia č. 18:

Podpredseda rady listom dňa 27. januára 2026 informoval generálnu riaditeľku Slovenskej televízie a rozhlasu, pani Martinu Flašíkovú, o prijatí uznesenia č. 18 na 3. zasadnutí rady a požiadal o informáciu o plnení predmetného uznesenia.

Uznesenie č. 19 k Informácii Ministerstva kultúry Slovenskej republiky k národnostným múzeám Slovenského národného múzea

Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky k národnostným múzeám Slovenského národného múzea

Plnenie uznesenia č. 19:

Z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy.

Uznesenie č. 20 k Informácii o spôsobe financovania národnostného školstva v roku 2026 a nasledujúcich rokoch s dôrazom na zákon č. 322/2025 Z. z. a nariadenie vlády SR č. 412/2025 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia

Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o spôsobe financovania národnostného školstva v roku 2026 a nasledujúcich rokoch s dôrazom na zákon č. 322/2025 Z. z. a nariadenie vlády SR č. 412/2025 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia.

Plnenie uznesenia č. 20:

Z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy.

Uznesenie č. 21 k prijatiu novely Trestného zákona

Komora národnostných menšín rady reprezentatívnym stanoviskom prijala uznesenie ktorým vyjadrila znepokojenie nad nedávno prijatým zákonom č. 416/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, ktorý vyhlasuje spochybňovanie alebo verejné popieranie povojnového usporiadania a jeho právnych základov za trestný čin.

V rámci bodu B vyjadrila domnienku, že novela sa dotýka historických otázok, ktoré sú súčasťou minulosti a identity viacerých národnostných komunit žijúcich na Slovensku, v období po druhej svetovej vojne sa rôzne komunity ocitli v rôznych formách znevýhodnenia a tieto opatrenia mali nielen pamäťové, ale aj pretrvávajúce právne dôsledky, ktoré v niektorých prípadoch zasahujú jednotlivcov a rodiny dodnes, a že je mimoriadne dôležité, aby diskusia o týchto témach prebiehala slobodne, otvorene a bez trestnoprávných hrozieb, lebo základom demokratickej spoločnosti je otvorený dialóg, vzájomný rešpekt k historickým skúsenostiam a ochrana práv národnostných komunit.

V bode C zdôraznila, že sloboda prejavu a sloboda vedeckého bádania sú základnými hodnotami všetkých národnostných komunit, kriminalizácia diskusie o historických udalostiach bráni spoločenskému dialógu, spracovanie historických skúseností je možné len v podmienkach otvorenej a slobodnej diskusie, a že zrýchlené legislatívne konanie neposkytuje dostatočný priestor na spoločenský dialóg a odborné pripomienky dotknutých komunit pri citlivých témach.

Následne v bode D vyzvala vládu Slovenskej republiky a Národnú radu Slovenskej republiky prehodnotiť novelu Trestného zákona so zreteľom na jej dopad na práva národnostných komunit a slobodu prejavu, zabezpečiť, aby spoločenská a vedecká diskusia o historických otázkach nebola spojená s trestnoprávnymi následkami a umožniť zástupcom národnostných komunit plnohodnotne sa zúčastňovať na príprave právnych predpisov, ktoré sa ich týkajú.

Plnenie uznesenia č. 21:

Podpredseda rady listom dňa 27. januára 2026 informoval predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, pána Richarda Rašiho, o prijatí predmetného uznesenia na 3. zasadnutí rady.

Uznesenie č. 22 k

Komora národnostných menšín rady reprezentatívnym stanoviskom prijala uznesenie ktorým vyjadrila znepokojenie nad návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, ktorým sa

a) znižujú trestné sadzby pri trestných činoch

1. založenie, podpora a propagácia hnutia smerujúceho k potlačeniu základných práv a slobôd (§ 421),

2. prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd (§ 422),

3. popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti (§ 422d),

4. hanobenie národa, rasy a presvedčenia (§ 423),

b) mení skutková podstata trestného činu podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti podľa § 424, kde sa vypúšťa verejne podnecovanie k obmedzovaniu práv a slobôd,
c) zrušujú trestné činy

1. výroba extrémistického materiálu (§ 422a),
2. rozširovanie extrémistického materiálu (§ 422b) a
3. prechovávanie extrémistického materiálu (§ 422c).

V bode B skonštatovala, že navrhované zmeny oslabujú trestnoprávnu ochranu základných práv a slobôd osôb, najmä ochranu pred prejavmi nenávisti, diskriminácie a násilia motivovaného rasovou, národnostnou, etnickou alebo náboženskou nenávisťou, a môžu viesť k zníženiu úrovne ochrany príslušníkov národnostných menšín a iných zraniteľných skupín v spoločnosti, a že navrhované zmeny v trestnoprávnej úprave oslabujú mechanizmy ochrany pred ideológiami a prejavmi, ktoré smerujú k potláčaniu základných práv a slobôd, znižujú trestnú zodpovednosť za nenávistné prejavy a násilie motivované identitou obete a sú v rozpore s princípmi ochrany menšín, ku ktorým sa Slovenská republika zaviazala v medzinárodných dohovoroch. Následne v bode C odporučila, aby Národná rada Slovenskej republiky neprijala predložený návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Plnenie uznesenia č. 22

Podpredseda rady listom dňa 27. januára 2026 informoval predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, pána Richarda Rašiho, o prijatí predmetného uznesenia na 3. zasadnutí rady.

Uznesenie č. 23 k Informácii o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2025

Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2025.

Plnenie uznesenia č. 23

Z uznesenia nevyplývali žiadne úlohy.

Uznesenie č. 24 k Plánu činnosti Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny na rok 2026

Rada prerokovala a schválila Plán činnosti Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny na rok 2026.

Plnenie uznesenia č. 24

Z uznesenia nevyplývali žiadne úlohy.

Uznesenie č. 25 k Návrhu úpravy Rokovacieho poriadku Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Rada prerokovala a schválila úpravu Rokovacieho poriadku Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny.

Plnenie uznesenia č. 25

Z uznesenia nevyplývali žiadne úlohy.

Uznesenie č. 26 k Informácii o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín

Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín.

Plnenie uznesenia č. 26

Z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy.

Uznesenie č. 27 k Informácii o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín

Rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín.

Plnenie uznesenia č. 27

Z uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy.